

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Szabó Balázs Gábor Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek dr. Hauck Valéria ügyvéd által képviselt I. rendű a Jenei és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. március 10. napján kelt 12.G.42.242/2013/41. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperes személyes költségmentességére tekintettel le nem rótt 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes (korábbi elnevezése szerint Leasing Zrt.) mint hitelező és a II. rendű alperes mint adós között 2007. június 14. napján kölcsönszerződés jött létre, amely alapján a hitelező 2.880.750 CHF, de legfeljebb az egyes folyósítások napján az ... Hungary Zrt. deviza vételi árfolyama alapján számított, összesen 414.000.000,- Ft-nak megfelelő kölcsönösszeg nyújtását vállalta az adós részére. A kölcsönszerződés célja az volt, hogy a II. rendű alperes a 2007. március 21. napján kelt adásvételi szerződéssel szállodakénti hasznosítás céljából megvásárolt **B....**, belterület **31.../2.** hrsz., és **32....** hrsz. alatti ingatlanok nettó vételárából 270.000.000,- Ft vételárrészt és a vagyónátruházási illeték fedezetét biztosítsa. A szerződés 3.2. pontjának a) alpontja értelmében az értékebecslés, valamint a szerződéshez kapcsolódó közjegyzői, ügyvédi és jogi eljárások díját az adós köteles viselni, míg a 3.4. pontban a kölcsönösszeg folyósításának időpontját határozták meg. A kölcsön végső lejáratára 2016. július 1. napja, míg a 4.1. pontban arról rendelkeztek, hogy a vételár áfa tartalmát az adós 12 hónapon belül, míg a kölcsön további részét 109 hónap alatt köteles visszafizetni. A kölcsönösszeg áfa tartalmát türelmi idő nélkül, 2008. július 1. napján egy összegben köteles visszafizetni, a törlesztő részlet kapcsán a 4.2.1. pontban tájékoztató adatként 626.250 CHF-et rögzítettek. A 4.2.2. pont a kölcsönösszeg áfa tartalom felüli részének törlesztéséről rendelkezett, 16 hónapi időtartamra türelmi időt állapított meg 2008. szeptember 30. napjáig. A türelmi idő lejártát követően a kölcsön összegét negyedévente köteles az adós teljesíteni, a törlesztő részlet összegét a szerződés tájékoztató adatként 105.645,65 CHF-ben határozta meg, míg a 109. havi törlesztő részlet összege 450.900,- CHF. A szerződés e pontja rögzítette, hogy a folyósítás napja és az első törlesztés napja között eltelt napokra a hitelező köztes kamatot számít fel, amelynek mértéke az ügyleti kamatlábbal egyező, míg a kölcsön kamatlábat a 4.3. pont akként határozta meg, hogy az az alapkamat + kamatfelárral megegyező, ahol az alapkamat 3 havi CHF - LIBOR, melynek a szerződéskötéskori mértékét a

szerződés tájékoztatásként közölte. A kamatfelár mértékét pedig évi 3 %-ban határozta meg.

A szerződés 6.1. pontja az adós azon kijelentését tartalmazza, hogy a szerződéskötés időpontjában a ... Bank Zrt.-nél vezetett ... számú bankszámlával rendelkezik. A szerződés 8.1. pontja akként rendelkezik, hogy a szerződésben nem szabályzott kérdések tekintetében a Polgári Törvénykönyvben foglalt szabályok és a hitelező valamennyi vonatkozó Üzletszabályzatai és kondíciós listája az irányadóak. Az adós tudomásul veszi, hogy a hitelező Üzletszabályzatait egyoldalúan jogosult módosítani. A hitelező Üzletszabályzatainak változása az adós külön értesítése nélkül alkalmazandó a kölcsönszerződés vonatkozásában.

A 2006. augusztus 24-étől hatályos és a perben irányadó, a szerződés értelmében alkalmazandó I. rendű alperesi Üzletszabályzat 2.1.12. pontja a kölcsön kamatának számítási módját képlet formájában határozza meg, és a 2.1.13., 14. és 15. szám alatt tisztázza a kamatláb, a kamatperiódus és a köztes kamat fogalmát. Az Üzletszabályzat 2.1.17. pontja a kölcsön pénzneme definíciójaként akként rendelkezik, hogy az a hitelező számára elfogadható konvertibilis deviza; amennyiben a kölcsönszerződés ezt másként nem szabályozza, úgy az CHF, vagy EUR. Az Üzletszabályzat 4.4.5. pontja szerint az adós a kölcsönszerződés alapján előírt fizetési kötelezettségeit a kölcsönszerződésben meghatározott devizában teljesíti.

A fenti kölcsönszerződéshez kapcsolódóan 2007. június 22. napján az I. rendű alperes mint jogosult és a felperes mint készfizető kezes készfizető kezességi szerződést írtak alá. A szerződés 2. pontjában a felperes teljes és korlátlan készfizető kezességet vállalt a II. rendű alperesi adósna a perbeli kölcsönszerződés alapján az I. rendű alperesi hitelezővel szemben fennálló és a jövőben keletkező valamennyi kötelezettsége tekintetében.

A kölcsönszerződés, illetőleg a készfizető kezesi szerződés megkötésének időpontjában a felperes a II. rendű alperesi cég ügyvezetője volt.

A felperes a módosított elsődleges kereseti kérelmében a 2007. június 14-én kelt kölcsönszerződés és ennek folytán az ezt biztosító 2007. június 22-én létrejött készfizető kezességi szerződés érvénytelenségének a megállapítását kérte. A teljes kölcsönszerződés semmisségének indokaként a Hpt. 213. § (1) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján arra hivatkozott, hogy az árfolyamrés olyan költségnek minősül, amely ténylegesen többlet terhet eredményez az adós számára, ugyanakkor e költség a szerződésben nevesítésre és meghatározásra nem került. A Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján további semmisségi okként utalt arra, hogy a közjegyzői munkadíj, az értébecslés díja, az ügyvédi és jogi eljárások díja ugyancsak költségnek minősül, amelyek mibenléte és összege a szerződésből nem derül ki, ezért a teljes szerződés semmis. Semmisségi okként hivatkozott arra is, hogy a Hpt. 78. § (1) és (4) bekezdéseiben foglalt követelmények nem teljesülnek, mivel a fedezetről felmérés nem készült, ennek csatolása nem történt meg, ezen eljárás jogszabályba ütközés folytán a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján eredményez semmisséget.

A szerződés semmisségét állította továbbá azon okból kifolyólag, hogy a kölcsönösszeg, a törlesztő részletek összege nincs meghatározva, ügyszintén nincsenek meghatározva a hiteldíj megváltoztathatóságának feltételei. További hivatkozása volt, hogy nincs meghatározva a kamatláb, a köztes kamat, illetőleg az ügyleti kamatláb a szerződésben. A teljes kölcsönszerződés érvénytelenségét eredményező semmisségi okként jelölte meg, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat írásba foglalásra nem került, ezáltal a Hpt. 203. § (4) és (7) bekezdésébe ütközik az eljárás, amely ugyancsak a hatályban volt és alkalmazandó Ptk. 217. §-a szerinti semmisséget eredményez.

Semmisségi okként állította azt is, hogy a szerződés megkötésére vonatkozó ügyleti akarat hiányzott, állítása szerint az érvénytelenséget eredményez. Hivatkozott továbbá arra is, hogy az árfolyamkockázat áthárítása tisztességtelen, mivel e vonatkozásban a felperes, illetőleg a II. rendű alperes megfelelő kioktatásban nem részesült. Ennek kapcsán a Ptk. 210. § (1) bekezdésében foglalt tévedésbe ejtésre, valamint a jóérkölsbe ütközésre utalt, azzal, hogy álláspontja szerint annak nem volt jelentősége, hogy a szerződés az ... árfolyamára utal. Kifejezett hivatkozása volt, hogy a kettős

árfolyam alkalmazását nem tartja tisztességtelennek.

Ehhez képest másodlagos kereseti kérelme a kölcsönszerződés részleges érvénytelenségének megállapítására irányult; kérte az 1. pont első bekezdésének, a 4.3. és a 8.1. pontok érvénytelenségének a megállapítását tisztességtelenség címén a Ptk. 209. a) pont, és a 18/1999. Korm. rendelet 2. § d) pontjában foglaltakra hivatkozással.

Az 1. pont érvénytelensége kapcsán utalt arra, hogy számítási metodika nincs a szerződésben, a vételi árfolyam számítási módja hiányzik, míg a 4.3. pont kapcsán arra hivatkozott, hogy a módosítás feltételei nincsenek szabályozva; a három havi CHF-LIBOR összegét a felperes ténylegesen nem ismerheti, ellenőrizni nem tudja. Hivatkozott arra is, hogy az árfolyamkockázat áthárítása kapcsán megfelelő kioktatásban a felperes nem részesült.

A 8.1. pont kapcsán előadta, hogy a módosítás feltételei nem konkrétak, csupán példálózó felsorolást tartalmaznak, nem objektívek és nem, vagy nem olyan mértékben hatnak ki a jogviszonyra, mint amilyen mértékben a fizetési kötelezettség előírását lehetővé teszik.

Álláspontja szerint a perbeli szerződések fogyasztói szerződésnek minősülnek, figyelemmel arra, hogy a felperes a kezességet magánszemélyként vállalta.

Az I. rendű alperes az érdemi ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és felperes perköltségben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a perbeli kölcsönszerződés nem minősülhet fogyasztói szerződésnek, ennek folytán a szintén támadott kezességi szerződés sem fogyasztói szerződés. Hangsúlyozta, hogy a hitelt szállodaépület vásárlására nyújtotta, annak üzemeltetése céljából, ezért a Hpt. 213. §-ában megfogalmazott semmisségi okok a perbeli szerződés esetén nem alkalmazhatóak. Erre tekintettel a nem fogyasztói szerződések esetében a tisztességtelenség esetleges megállapíthatósága semmisséget nem eredményez, csupán megtámadhatóságot, amellyel azonban felperes elégedett. A perbeli kölcsönszerződés deviza kölcsönszerződésnek minősül, mivel az Üzletszabályzat 4.4.5. pontja alapján az devizában törlesztendő. Utalt arra is, hogy a folyósításhoz CHF bankszámla volt a szerződésben nevesítve, amelynek kapcsán tényleges árfolyamrész nem merült fel, így ennek szerződésbe foglalása költségként nem lehet kötelező. Közjegyzői munkadíj, ügyvédi, illetve egyéb jogi költség a perbeli esetben nem merült fel. Az értékbecsülés díjáról a szerződés megkötését megelőzően állított ki számlát, így ezzel az összeggel mint költséggel az adós tisztában volt.

Érvelése szerint a nem fogyasztói szerződések esetében a kölcsönösszeg és törlesztő részletek összege, a díjak és költségek meghatározásának elmaradása a Hpt. 210. § (2) bekezdése értelmében nem eredményez semmisséget. A szerződés 8.1. pontjában foglaltak tekintetében arra hivatkozott, hogy az egyoldalú módosításra lehetőséget adó szabály tényleges alkalmazására nem került sor. Előadása értelmében az I. rendű alperes pénzügyi vállalkozás, így reá nézve a Hpt. 78. § (1) és (4) bekezdésében foglaltak kötelező érvénnyel nem bírnak, és vele szemben - mivel a felperes, valamint a II. rendű alperes a szerződés viszonylatában sem fogyasztónak, sem lakossági ügyfélnek nem minősülhet - a Hpt. 213. §-ában és 203. § (6) bekezdésében foglalt követelmények nem érvényesülnek.

A II. rendű alperes a felperesei kereset teljesítését nem ellenezte.

A Fővárosi Törvényszék a 2015. március 10. napján kelt 12.G.42.242/2013/41. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és felperest az I. rendű alperes részére 635.000,- Ft perköltség megfizetésére kötelezte. Megállapította, hogy felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 1.464.000,- Ft eljárási illetéket az állam viseli.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a tényleges ügyleti akarat hiánya nem a szerződés érvénytelenségét eredményezi, hanem ilyen esetben a szerződés nem jön létre. Ugyanakkor a csatolt aláírt szerződés és a felperes személyes előadása alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a

II. rendű alperes részéről volt szerződéskötési szándék, a szerződésben meghatározott célra és összeggel, így a régi Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés a felek között létrejött. Rögzítette, hogy a felperes a kezességi szerződéssel a Ptk. 272. § (1) bekezdése szerinti készfizető kezességet vállalt, így ennek alapján az alperesek által sem vitatott tényként volt megállapítható, hogy felperesnek mint kezesnek a kölcsönszerződés érvénytelensége vonatkozásában jogi érdekeltsége fennállt, így a szerződés érvénytelenségének a megállapítását kérheti. Helytállónak fogadta el azt a felperesi érvelést is, hogy amennyiben a kölcsönszerződés érvénytelen, az azt biztosító kezességi szerződés érvénytelenségét is eredményezi.

A keresetben hivatkozottakkal ellentétben a szerződéskötéskor hatályban volt és alkalmazandó 1996. évi CXII. törvény (rég. Hpt.) 2. számú mellékletének III. 5. pontja, valamint a szerződés szövege és felperes neve személyes előadása alapján egyértelműen megállapíthatónak találta azt, hogy a II. rendű alperesi cég üzleti tevékenysége körében kívánta a kölcsönt felhasználni, így az fogyasztási kölcsönnek nem minősül. A kezességvállalás mint szerződést biztosító mellékkötelezettség járulékos jellege folytán megállapította azt is, hogy a felperes mint szerződő fél sem minősül fogyasztónak, mivel a szerződést nem olyan célból kötötte, amely független lenne az általa folytatott gazdasági, vagy szakmai tevékenységtől. Az irányadó bírói gyakorlatra (BDT 2014/3135) is hivatkozott. A Hpt. 213. § (1) bekezdés b), c) és d) alpontjainak ismertetésével rögzítette azt is, hogy a törvény a semmisség jogkövetkezményét csakis a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződések esetére rendeli. Mivel a perbeli kölcsönszerződés nem minősül fogyasztási lakossági szerződésnek, ezért a felperesnek a Hpt. 213. §-ában meghatározott semmisségi okokra való hivatkozása megalapozatlan.

A Ptk. 200. § (2) bekezdésére és az egyöntetű joggyakorlatra utalva kifejtette, hogy a semmisség megállapításához a jogszabályba ütközésen túl az is szükséges, hogy az adott jogszabály a szabályszegéshez a semmisség jogkövetkezményét rendelje. A Hpt. 213. § (1) bekezdésében a felperes által megjelölt semmisségi okok kapcsán fentiekben túl kifejtette, hogy a szerződés 8.1. pontja szerint alkalmazandó Üzletszabályzat 4.4.5. pontjára figyelemmel megállapítható, hogy a szerződés deviza kölcsönszerződés, mivel annak törlesztése CHF pénznemben történik, ezért a felperes által hivatkozott 6.1. pontban írtak alapján sem merül fel árfolyamrés a perbeli esetben, amelynek mint költségnek a szerződésbe foglalásának elmaradása miatt a szerződés érvénytelen lenne.

A közjegyzői munkadíj, ügyvédi és jogi eljárások díjai kapcsán kifejtette, hogy a felperes sem hivatkozott ezen költségek tényleges felmerültére, így ezek szerződésbe foglalásának elmaradása nem eredményeztethet érvénytelenséget. A kölcsönösszeg a szerződés 1. pontja által pontosan meghatározott, annak forintban való megjelölése a devizában való törlesztésre is tekintettel nem szükséges, ugyanakkor az ... Zrt. deviza vételi árfolyamára történő utalással a kölcsönösszeg meghatározásának e szempontból is eleget tesz. A törlesztő részletek összegét a 4.2.1., 4.2.2. pontok egyértelműen tartalmazzák, meghatározván a havi részletek összegét, az esedékesség időpontját. A kölcsön kapcsán felszámítható kamatot a kölcsönszerződés 4.3. pontja tartalmazza CHF-LIBOR-ra utalással, melynek mértéke egyértelmű, az bárki által beazonosítható, ezért nem jelenti, hogy az ehhez kötött alapkamat ne minősülne határozottnak. E szerződéses pont megjelöli a kamatperiódusokat, és a kamatfizetés időpontját is. A Hpt. 78. § (1) bekezdésére utalva kifejtette, hogy az a hitelintézetekkel szemben támaszt előírást, a felperes ugyanakkor nem tette vitássá, hogy az I. rendű alperes nem hitelintézetnek, hanem pénzügyi vállalkozásnak minősül. Emellett a szabályozás megsértéséhez a jogszabály nem fűzi a semmisség következményét. A Hpt. 203. § (6) bekezdése pedig lakossági ügyféllel kötött szerződésre vonatkozik, így az a jelen esetben nem lehet irányadó.

A Ptk. 200. § (2) bekezdésében szabályozott jóerkölcsbe ütköző szerződések kapcsán a joggyakorlatra utalva kifejtette, hogy annak fogalma nem egyezhet meg automatikusan a tisztességtelenség fogalmával, mivel nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközőnek a szerződés csakis az

általános társadalmi megítélés kontextusában minősülhet, míg a tisztességtelenség mint megtámadási ok, nem ilyen körben, hanem a felek szerződéses viszonyában értelmezendő és vizsgálendő körülmény lehet.

Kifejtette, hogy mind a jogi szabályozás, mind a kialakult joggyakorlat a fogyasztói szerződések tekintetében a fogyasztók védelmében többletkövetelményt támaszt, melyre a fogyasztónak nem minősülő felperes alappal nem hivatkozhat. Az árfolyamkockázat adósra hárítása körében utalt a 6/2013. PJE határozat alapján arra, hogy az fogyasztói szerződések esetén sem ütközik jóerkölcsbe, ebből következően fogyasztónak nem minősülő és emiatt a szigorú szabályozás alá nem eső felperes esetén nem állapítható meg a árfolyamkockázat áthárításából ilyen körülmény. Az érvénytelenségi oknak a szerződés megkötésének időpontjában kell fennállnia, ami a perbeli esetben 2007-ben deviza alapú kölcsönszerződéseknél sem állt fenn. Az ilyen tartalmú szerződés, az árfolyamrés megjelenítése nem váltotta ki a társadalom rosszállását és ezáltal a szokásokat az általános erkölcsi normákat nem sértette.

Az elsődleges kereseti kérelem alaptalansága folytán a kölcsönszerződés teljes semmisségének megállapítására az elsőfokú bíróság nem látott lehetőséget, ezért vizsgálta a felperes másodlagos kereseti kérelmét is.

E körben a Ptk. 209. § (1) bekezdésének és 209/A. § (1) és (2) bekezdésének ismertetése mellett rögzítette, hogy fogyasztói szerződésnek nem minősülő perbeli szerződés esetén a tisztességtelenség semmisséget nem, csupán megtámadhatóságot eredményez. A Ptk. 236. § (1) és (2), valamint (4) bekezdésre utalva rögzítette, hogy a felperes a megtámadási jog megnyíltához képest az egy éves megtámadási határidő alatt nem támadta meg a perbeli szerződést, így az ezen alapuló másodlagos kereseti kérelmét nem érvényesítheti. A kereset elutasítása mellett a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperes perrel felmerülő költségének megfizetésére kötelezte, melyet 500.000,- Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíjban állapított meg mérlegeléssel, míg a felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt eljárási illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

Az ítélettel szemben felperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával kérte kereseti kérelmének helytadó határozat meghozatalát és a perköltségről való döntést. Másodlagosan az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára kérte utasítani.

Fellebbezése indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) és d) bekezdéseit, a Ptk. 217. § (1) és 200. § (2), valamint 239. § (2) bekezdését és a Hpt. 210. § (2) és (3) bekezdéseit figyelmen kívül hagyta. Továbbra is fenntartotta keresetében előadott álláspontját, hogy a CHF-LIBOR összege felperes számára nem ismerhető, ellenőrizni nem tudja, valamint a kamat (köztes kamat, ügyleti kamat stb.) nincs meghatározva. Utalt Hpt. 210. § (2) és (3) bekezdésére, érvelése szerint a referencia kamatmérték lényeges eleme a szerződésnek, annak hiánya semmisséget eredményez. A szerződés nem határozza meg pontosan, hogy a CHF-LIBOR 3 havi kamatlába közül melyik az irányadó a felek szerződésére, annak öt-féle értéke közül melyiket alkalmazza az I. rendű alperes, ezért a Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján is semmis a szerződés, mivel a törlesztő részlet változás legfontosabb befolyásoló tényezője az árfolyam és kamatváltozás, azonban a bank a referencia kamat pontos értékét nem határozta meg, így a törlesztő részlet összege a teljes futamidőre nem meghatározható. Ennek hiányában az alaktság megsértése miatt a Ptk. 217. § (1) bekezdése alapján is semmis a szerződés.

Kifogásolta az ítélet azon megállapítását, hogy a perbeli esetben árfolyamrés nem merül fel. Utalt a szerződés 1. pontjára, hangsúlyozva, hogy maga az alperes ismerte el, hogy árfolyam alkalmazására a kölcsönszerződés folyósításakor sor került, ugyanakkor az ... Hungary Zrt. deviza vételi árfolyam alapján számítja a kölcsön összegét. Az árfolyamrés fennáll mind a vételi és a középárfolyam, mind a vételi és eladási árfolyam, mind a középárfolyam és eladási árfolyam viszonylatában, ami

árfolyamrés, az adott konstans időpontban érvényes különböző árfolyamok közötti különbség értéke is árfolyamrésnek minősül.

Továbbra is hivatkozott arra, hogy a kölcsön összege a szerződés megkötésekor nincs meghatározva, mivel sehol nincs rögzítve, hogy az ... Zrt. a vételi árfolyamot hogyan, milyen módon képezi, így az egy jövőbeni ismeretlen árfolyam meghatározást tartalmaz. Álláspontja szerint egy jogszabályoknak nem megfelelő folyósítási árfolyam meghatározás történt, viszont nem volt árfolyam meghatározás arra, hogy vételi vagy eladási árfolyamon tartják nyilván a folyósított forintösszeget. Ez ugyanakkor lényeges eleme a deviza alapú nyilvántartásnak, ami szintén a Hpt. 210. § (2) és Ptk. 217. § (1) bekezdése szerinti semmisséget eredményez.

Kifejtette, hogy az alperes perbeli nyilatkozata során ellentmondó kijelentéseket tett arra vonatkozóan, hogy előadása szerint a folyósításkor árfolyam alkalmazására sor került, ugyanakkor vitatja az árfolyamrés alkalmazásának kérdését. A kölcsönszerződés 6.1. pontjára figyelemmel továbbra is vitatta, hogy a teljesítés devizában történik, ezért álláspontja szerint az ügylet során átváltás van, amelyhez kapcsolódóan költségek merülnek fel, ez azonban egyértelműen nincs meghatározva a szerződésben.

Fenntartotta érvelését, hogy a szerződés nem tartalmazza sem az ügyleti kamat, sem a köztes kamat pontos összegét és megnevezését, abban csak alapkamat és kamat felár van megjelölve. Ez a Hpt. 210. § (2) bekezdése szerint megalapozza a szerződés semmisségét.

Az alperesek a fellebbezéssel szemben ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet elleni jogorvoslati kérelmet a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és helytálló jogi következtetéssel, a perben irányadó jogszabályok helyes értelmezésével utasította el a felperesnek mind a kölcsönszerződés semmisségének megállapítására irányuló elsődleges, mind az egyes szerződési feltételek tisztességtelenségének a megállapítását célzó másodlagos kereseti kérelmét.

Helyesen járt el, amikor a felperes pontosított keresetében előadottak alapján elsődlegesen a kölcsönszerződés létrejöttét vizsgálta, és a Ptk. 205. § (1) bekezdésében foglaltak alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperesek mint szerződő felek részéről a szerződéskötés időpontjában a tényleges kölcsönös ügyleti akarat a kölcsönszerződésnek a szerződésben meghatározott feltételekkel való megkötésére fennállt.

Egyetértett az ítéltábla az ítélet indokaival, hogy a felperesnek mint a perbeli kölcsönszerződésért kezességet vállaló személynek a kezesség járulékos jellege folytán jogi érdekeltisége fennáll a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása tekintetében, mivel annak érvénytelensége esetén a Ptk. 273. § (1) bekezdésére tekintettel az azt biztosító kezességi szerződés is érvénytelennek minősül.

Kiemeli a Fővárosi Ítéltábla, hogy a felperes írásban és szóban tett nyilatkozataival szemben a felperes a kölcsönszerződés vonatkozásában nem minősült szerződést kötő félnek, így a szerződés érvénytelenségének a pontosított keresetben megjelölt jogszabályok (Hpt. 213. § (1) bekezdésének b), c) és d) pontjai, Ptk. 209/A. §) szerinti vizsgálatok is ebből a tényből kellett kiindulni, és a jogvita elbírálása során a szerződéskötés - 2007. június 14. - időpontjában hatályos, a

hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) és Ptk. rendelkezései voltak irányadóak.

Rögzíti az ítéletábra, hogy az I. rendű alperes - ahogyan azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította - a Hpt. 6. § (1) bekezdése szerinti pénzügyi vállalkozás, így nem vonatkoznak rá a hitelintézetekre előírt külön rendelkezések, a Hpt. 78. § (1) és (4) bekezdéseiben foglalt követelmények, ezért azok hiánya a kölcsönszerződés semmisségét nem eredményezhetik. A Hpt. perbeli időszakban hatályos 2. számú mellékletének III/13. pontja értelmében, amely a lakossági kölcsön fogalmát határozza meg, az alperesek jogviszonyára és a pénzügyi intézmény tájékoztatására vonatkozó Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésekben foglalt rendelkezések sem alkalmazhatóak.

Az ítéletábra teljes körűen osztotta az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtetteket a tekintetben is, hogy a perbeli kölcsönszerződés és az arra tekintettel létrejött kezési szerződés nem fogyasztói és nem fogyasztási szerződés. Az elsőfokú bíróság a Hpt. 2. számú mellékletének III/5. pontja helyes értelmezésével állapította meg, hogy a szállodai üzemeltetés céljából megszerezni kívánt ingatlanok vételárához nyújtott kölcsön nem minősül fogyasztási kölcsönnek, mivel az a II. rendű alperes mint gazdálkodó szervezet üzleti tevékenysége körébe, az általa üzletszerűen folytatott gazdasági tevékenységhez kapcsolódik.

A szerződéskötés idején hatályos Hpt. a fogyasztó fogalmát nem határozta meg, a 2. számú melléklet III/5. és III/13. pontja a fogyasztási, illetve lakossági kölcsön fogalmának meghatározásakor is kizárólag a természetes személy részére nyújtott kölcsönt tekinti fogyasztási kölcsönnek, amit a lakossági kölcsön egyik fajtájaként határoz meg.

Ennek alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a Hpt. 213.§-ának a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződésekre vonatkozó rendelkezése a perbeli szerződésekre nem volt alkalmazható, így annak alapján a kölcsönszerződés semmissége nem volt vizsgálható. Az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre a fogyasztó és fogyasztói szerződés fogalmának a Ptk. 685. § d) és e) pontjaiban foglalt meghatározásai, továbbá a bírói gyakorlatot tükröző eseti döntések alapján arra, hogy a perbeli kölcsönszerződést a II. rendű alperes gazdasági, szakmai tevékenysége körében, annak elősegítése, üzletszerű gazdasági tevékenysége folytatása érdekében kötötte, így nem minősül fogyasztónak, és a létrejött kölcsönszerződés sem fogyasztói szerződés (EBH 2005/1321, BDT 2014/3135). Az ítéletábra rámutat arra, hogy a Kúria az EBH 2015.G.1. szám alatt megjelent elvi jelentőségű döntésében még természetes személyek részére nyújtott kölcsön esetén sem látta megállapíthatónak a fogyasztási, lakossági, illetve fogyasztói minősítést olyan esetben, amikor a természetes személyek a korlátozott felelősségű társaság üzletrészenek megszerzése céljából vettek igénybe kölcsönt.

Az ítéletábra maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróságnak a kölcsönszerződés jóerkölcsbe ütközésével kapcsolatban a Ptk. 200. § (2) bekezdésében foglaltak tekintetében kifejtett indokolásával, annak megismétlése nélkül csak utal arra.

Mivel a kölcsönszerződés a Ptk. szerint sem minősül fogyasztói szerződésnek, az elsőfokú bíróság a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése, és a 209. § (1) bekezdése alapján megalapozottan jutott arra a jogi álláspontra, hogy a kölcsönszerződés Üzletszabályzatában mint általános szerződési feltételben foglalt egyes feltételek tisztességtelensége esetén a felperesnek kizárólag a Ptk. 209/A. § (1) bekezdés szerinti megtámadási joga volt, amelyet azonban a Ptk. 236. § (1) bekezdésében foglalt és (2) bekezdés szerint számítandó határidőn belül nem érvényesített.

A felperes fellebbezésében előadottakkal összefüggésben a másodfokú bíróság utal az elsőfokú

bíróság ítéletének a kölcsönszerződés 8.1., 6.1. pontja, a közjegyzői munkadíj, ügyvédi és jogi eljárások díja, a kölcsönösszeg meghatározását érintő 1. pontja, a törlesztő részletek 4.2.1., 4.2.2., valamint a kamatot érintő 4.3. ponttal összefüggésben kifejtettekre, amellyel az ítéletábra is egyetértett.

A fellebbezésben hivatkozott Hpt. 210. § (2) bekezdésébe ütköző és erre tekintettel a felperesi álláspont szerinti alakiság megsértése miatti Ptk. 217. § (1) bekezdésén alapuló semmisséget illetően rámutat az ítéletábra arra, hogy ha a kölcsönszerződés lényeges tartalmát képező valamely díjban, költségben a felek nem állapodnak meg, az nem eredményez érvénytelenséget. Ha a hitelező akár az egyedi szerződés, akár az arra irányadó, a felek jogviszonyát meghatározó általános szerződési feltételekben az Üzletszabályzatban történt kikötés hiányában költséget, díjat számít fel, az a felek közötti elszámolás tárgya lehet, ami a szerződés érvényességét nem érinti. A Hpt. a 210. § megsértése esetére nem mondja ki a szerződés semmisségének a jogkövetkezményét, így az ekként nem értelmezhető. Az ítéletábra e körben utal a Kúria EBH 2015.G.1. számú elvi jelentőségű határozatában kifejtettekre.

A per adataiból egyértelműen megállapítható, hogy a kölcsönszerződés az I. és II. rendű alperesek között írásban jött létre, így az eleget tesz a Hpt. 210. § (1) bekezdésében, és a Ptk. 217. § (1) bekezdésében foglalt alaki követelményeknek. Téves a fellebbezésben is kifejtett felperesi álláspont, hogy a kölcsön összege, továbbá a kamat mértéke a szerződésben nincs meghatározva, és ez a szerződés alakiság megsértése miatti érvénytelenségét eredményezné.

A kölcsönszerződés 1. pontja mind svájci frankban, mind forintban, annak maximum összegének megjelölésével egyértelműen meghatározza a folyósítandó kölcsön összegét, amit nem befolyásol az a körülmény, hogy a felek a forint összegű meghatározás esetére az ... Hungary Zrt. deviza vételi árfolyamán való átszámításra utaltak. Az árfolyam meghatározás nem az I. rendű alperes, hanem egy tőle független harmadik hitelintézet vételi árfolyamára utal, amelyre az I. rendű alperesnek nyilvánvalóan nincs ráhatása. A felek megállapodása folytán ez egyértelmű megjelölését jelenti a kölcsön összegének, tekintettel arra, hogy a folyósítások időpontjában, attól függően, hogy a folyósítás forintban vagy a szerződésben megjelölt CHF-ben történik, az egyértelműen és követhető módon átszámítható, meghatározható. A felek megállapodása körébe tartozott az, hogy az ... Zrt. vételi árfolyamát határozták meg, ami önmagában nem teszi sem tisztességtelenné, sem érvénytelenné a felek megállapodását. Az ítéletábra utal a devizaalapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült, egyes elvi kérdések tárgyában a Kúria által hozott 6/2013. számú PJE határozat indokolásának III.2.a. pontjában foglaltakra, amelyben a Kúria a devizaalapú kölcsönszerződések kapcsán kifejtette, hogy nem sérti a Ptk. 523. §-ában írtakat az ilyen szerződésekben alkalmazott meghatározási mód, mivel nem szükséges, hogy maga a kölcsön adott összeg, illetve törlesztések összege tételesen szerepeljen a szerződésben, hanem az is elégséges, ha azok kiszámítható módon vannak meghatározva. A perbeli esetben a fentiekben és az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtettek szerint is a kölcsön összege ennek megfelelően, kiszámítható módon került meghatározásra.

Megalapozatlan a fellebbezés az árfolyamrész alkalmazása tekintetében is. A Kúria 6/2013. számú PJE határozatának 1. pontjában kifejtettek szerint árfolyamrész alatt a Ptk. 231. § (1) bekezdése alapján a devizaalapú kölcsönszerződések esetén alkalmazott kirovó és lerovó pénznem eltérése miatt a teljesítéshez kapcsolódó szükségszerű átszámítás értendő, amelynek során a pénzügyi intézmények a devizaalapú kölcsönszerződések során a folyósításkor általuk meghatározott vételi, a törlesztéskor azonban eladási árfolyamot alkalmaznak. A különmű árfolyamok alkalmazásából eredő eltérés minősül árfolyamrésznek, amely a 2/2014. számú PJE határozat 3. pontja értelmében a fogyasztói kölcsönszerződések esetén tisztességtelennek minősül.

A perbeli esetben azonban - ahogy arra a perben az I. rendű alperes helyesen hivatkozott - a felek között nem devizaalapú kölcsönszerződés jött létre, mivel a svájci frankban meghatározott kölcsönt

az I. rendű alperes az Üzletszabályzat 2.1.17. pontjában foglaltakra figyelemmel ugyanezen devizában köteles visszafizetni. Ettől eltérő kérdés, hogy a felek a szerződésben arra az esetre, amennyiben a kölcsön egy része forintban kerül folyósításra, a kölcsönösszeg megállapításához szükséges árfolyamot az ... Hungary Zrt. deviza vételi árfolyamában határozták meg. A szerződéskötés és a tényleges folyósítás időpontja közötti esetleges árfolyamváltozásból eredő különbség - az ítélet tábla álláspontja szerint - nem tekinthető a Kúria ismertetett határozatának figyelembevételével olyan árfolyamkockázatnak, ami a szerződés érvénytelenségét eredményezné a Hpt. 210. § (2) bekezdése alapján. Az alperesek közötti deviza kölcsön tényét támasztják alá az I. rendű alperes által csatolt fizetési értesítőszámlák, amelyek a kölcsönszerződés kapcsán fizetendő összeget svájci frankban határozzák meg.

A fellebbezés kapcsán rámutat az ítélet tábla arra is, hogy a kölcsön után fizetendő ügyleti kamat a kölcsönszerződés 4.3. pontjában egyértelműen és pontosan meghatározható módon a 3 havi CHF-LIBOR-ra utalással került meghatározásra, amely alapján az Üzletszabályzat 2.1.12. pontját és a köztes kamatra vonatkozó 2.1.15. pontját is figyelembe véve, mind az ügyleti kamat, mind a köztes kamat mértéke egyértelműen meghatározható, valamint a 4.2.1. és a 4.2.2. pontok utolsó bekezdéseinek az Üzletszabályzat 2.1.15. pontjában írtakkal együttes értelmezésével a köztes kamat tartalma és annak mibenléte is egyértelmű.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezésben foglaltakra tekintettel, a szükséges kiegészítéssel a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - annak érdemben helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Mivel a másodfokú eljárásban az alpereseknek költsége nem merült fel, a Fővárosi Ítélet táblának erről rendelkeznie nem kellett.

A felperes személyes költségmentessége folytán felmerült, le nem rótt 2.500.000,- Ft fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a és a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében a pereszes felperes helyett az állam viseli.

Budapest, 2015. év szeptember hó 22. napján

. Mika Ágnes s.k.
a tanács elnöke

. Buglyó Gabriella s.k.
előadó bíró

. Ócsai Beatrix s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő